

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΜΠΙΕΝΑΛΕ

ΤΗΣ ΒΕΝΕΤΙΑΣ

«Το Αιγαίο είναι πόλη»

Το Αιγαίο δεν είναι απλά μια απέραντη θάλασσα γεμάτη από διάσπαρτα νησιά. Είναι μια πόλη διαφορετική από τις συνηθισμένες μητροπόλεις που θα παρουσιάσει τον χαρακτήρα και τις ιδιαιτερότητές της στη 10η Μπιενάλε Αρχιτεκτονικής της Βενετίας

Της **Έφης Φαλίδα**

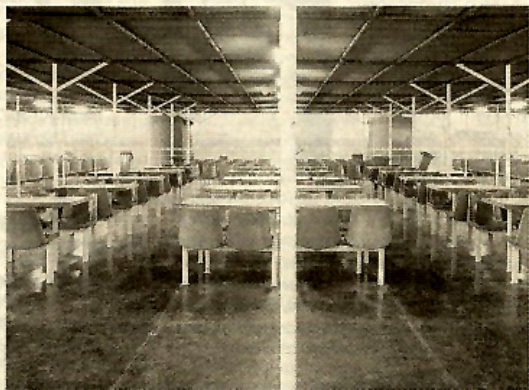
«Το Αιγαίο έχει πλατείες, δημόσιους χώρους, δίκτυο επικαωνίας αλλά και έναν πληθυσμό ισάριθμο με τους κατοίκους των σύγχρονων πόλεων. Και καθώς είναι τόπος που συγκεντρώνει ανθρώπους με διαφορετικές κοινωνικές, θρησκευτικές, εθνικές ταυτότητες αποτελεί παράδειγμα μιας ανοικτής ελεύθερης πόλης, τέτοια που να δείχνει προς το μέλλον». Αυτή είναι η κεντρική ιδέα την οποία εξηγεί στα «NEA» ο αρχιτέκτονας Ηλίας Κωνσταντόπουλος, μέλος της ομάδας των επιμελητών της ελληνικής συμμετοχής στην Μπιενάλε, με θέμα «Το Αιγαίο: Μία διάσπαρτη πόλη».

> INFO

Η 10η Μπιενάλε Αρχιτεκτονικής της Βενετίας ανοίγει για το κοινό στις 10 Σεπτεμβρίου και διαρκεί έως τις 19 Νοεμβρίου. Στο Internet: <http://www.labiennale.org>

κωνική και κοινωνία» που ανέλαβε ο επιμελητής της Μπιενάλε Ρίτσαρντ Μπάρντετ. Ο οποίος επισφραγίζει στο σκεπτικό του ότι περισσότερο από το μισό του πληθυσμού του πλανήτη κατοικεί σήμερα στις πόλεις. Και μέσα στον 21ο αιώνα το 75% του συνολικού πληθυσμού θα ζει σε μεγα-πόλεις των 20 εκατομμυρίων και άνω κατοίκων που δημιουργούνται σε περιοχές με ραγδαία ανάπτυξη στην Ασία, τη Νότια Αμερική και την Αφρική.

Καθώς οι αρχιτεκτονικοί προβληματισμοί των 50 χωρών που συμμετέχουν θα εντοπίσουν τις ανάγκες των ήδη διαμορφωμένων και γνοστών μητροπόλεων από τη Σαγκάη, τη Βομβόνη και το Τόκιο, μέχρι το Καρράκας, το Σάο Πάολο, το Λας Αντζελες και τη Νέα Υόρκη, αλλά και το Λονδίνο, το Βερολίνο, το Τσρί

Το Αρχιπέλαγος του Αιγαίου μέσα από τη φύση του, την ανθρώπινογεωγραφία των νησιών, την αρχιτεκτονική των οικισμών και των κτισμάτων έχει τα νησιά για γεγονιές, τα πλοία για πλατείες και μία απάντηση στο ερώτημα της φετινής Μπιενάλε για το πώς η αρχιτεκτονική μπορεί να συμβάλει στη διαμόρφωση των αστικών κοινωνιών του μέλλοντος (φωτογραφίες: Στράτος Καλαφάτης)

Οι επιμελητές της ελληνικής συμμετοχής Κατερίνα Κοτζιά, Λόης Παπαδόπουλος, Ηλίας Κωνσταντόπουλος, Κορίνα Φιλοξενίδου δείχνουν την εναλλακτική πρόταση του Αιγαίου ως διάσπαρτη πόλη

νο, τη Βαρκελώνη και θα αναζητούν τρόπους μελλοντικής εξέλιξης των αστικών κοινωνιών, η ομάδα των Ελλήνων επιμελητών Κατερίνας Κοτζιά, Ηλία Κωνσταντόπουλου, Λόη Παπαδόπουλου, Κορίνας Φιλοξενίδου κάνουν μία διαφορετική πρόταση, ταξιδεύοντας στο απέραντο γαλάζιο.

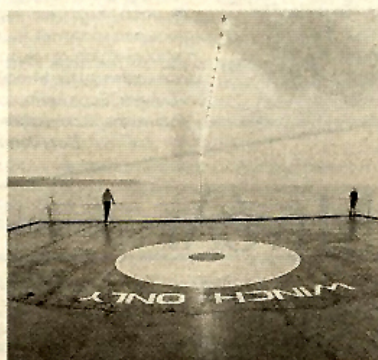
«Η ιδέα να παρουσιάσουμε το Αιγαίο σαν πόλη βασίζεται στην έννοια του Αρχιπέλαγους όπως την εξηγεί στα κείμενά του ο ιστορικός Σπύρος Αοδρακάς

μιλώντας για μία διάσπαρτη πόλη και κόνοντας λόγο για το Αρχιπέλαγος των Βενετών κατακτητών. Με αυτή την έννοια το Αρχιπέλαγος αποτελεί έναν ενιαίο τόπο. Σκεφτήκαμε λοιπόν να δούμε τα νησιά σαν γεγονιές, τα πλοία της γραμμής σαν πλατές πλατείες και δημόσιους χώρους όπου για κάποιο χρονικό διάστημα, όσο διαρκεί το ταξίδι, βρισκόμαστε όλοι μαζί», συμπληρώνει ο Ηλίας Κωνσταντόπουλος, καθηγητής Αρχιτεκτονικής στο Πανεπιστήμιο της Πάτρας.

Υποδομή 6.000.000 κατοίκων

Η σημασία του Αρχιπέλαγους, όπως εξηγεί ο Σπύρος Αοδρακάς στην «Ελληνική Οικονομική Ιστορία 15ος-18ος αιώνας» ήταν μεγάλη για την επικράτηση των Βενετών κατακτητών από τον 15ο αιώνα. Οι οποίοι είδαν στη γεωγραφία του Αιγαίου τη «δημιουργία μιας αυτοκρατορίας "χωρίς γη", μιας "ρευσιτής" εξουσίας που είχε για έδρα της τη θάλασσα, το Αρχιπέλαγος με το πυκνό δίκτυο των θαλάσσιων οδών του». Το νόημα του πελάγους γίνεται και πάλι επίκαιρο με την πρόταση της ελληνικής συμμετοχής στην Μπιενάλε. «Μέσα στη συζήτηση για το μέλλον, το Αιγαίο παρουσιάζεται ως υπαρκτό παράδειγμα μιας υδάτινης πόλης που ακτινοβολεί ως τόπος επιθυμίας. Αν το δούμε με αριθμούς, σημειώνει ο Ηλίας Κωνσταντόπουλος, τον

Τα πλοία στην περιοχή του Αιγαίου είναι οι πλέουσες πλατείες της πόλης, η εκασία του δημόσιου χώρου της, εξηγούν οι φωτογραφίες που αποτελούν συστατικό της έκθεσης «Το Αιγαίο: Μία διάσπαρτη πόλη» με την οποία η Ελλάδα συμμετέχει στην Μπιενάλε Αρχιτεκτονικής της Βενετίας

Στο ελληνικό περίπτερο της Μπιενάλε το Αιγαίο θα παρουσιαστεί με εικόνες και αριθμούς. Φυσικά και θα υπάρχουν οι κλασικές προσεγγίσεις «γαλάζιο της θάλασσας», διάγυγια, ακηλιδω- το φως, άνεμοι, φύση αλλά και η πιο σύγχρονη ματιά που θα εστιάσει πάνω σε κτίρια, κατασκευές, ανθρώπους. Φωτογραφίες του παρόντος θα απεικονίζουν το Αιγαίο χειμώνα και καλοκαίρι, γεμάτο και άδειο από κόσμο αντίστοιχα. Ηλεκτρονικοί χάρτες και μακέτες της πόλης του Αιγαίου θα παρουσιαστούν στην έκθεση καταγράφοντας τον διαρκώς μεταβαλλόμενο χαρακτήρα αυτής της πόλης.

«Η έκθεση στηρίζεται στη μεταφορά του θαλάσσιου ταξιδιού. Το Αιγαίο ως πόλη σπρίτζεται στα υδάτινα δίκτυα και στις ρευσιτές διαδρομές του ταξιδιού. Και όπως στα παιδικά ικονογραφήματα, οι κρυμμένες εικόνες αναδύονται όταν οι τεθλασμένες γραμμές ενώσουν στη σειρά τις τελείες, έτσι η συνοχή, το σχήμα και το πολλαπλό νόημα του πελάγους θα γεννιέται και θα αναγνωρίζεται στους τεθλασμένους προορισμούς του ταξιδιού», σημειώνουν οι επιμελητές για το αρχιτεκτονικό εύρημα του ελληνικού περιπτερού.

χειμώνα έχει περίπου ένα εκατομμύριο τριακόσιες χιλιάδες κατοίκους και το καλοκαίρι οι κάτοικοι μεταπλασιάζονται. Το Αιγαίο με την ίδια υποδομή, λειτουργεί όπως μία πόλη εξ' εκατομμυρίων κατοίκων. Και αν δούμε την πολυμορφία των κατοίκων του, παρατηρούμε ότι συνυπάρχουν τουρίστες, οικονομικοί μετανάστες, ξένοι ευκατάστατοι αγοραστάτες, διασημότητες, που όλοι δίνουν στην πόλη του Αιγαίου μία ποικιλία ταυτοτήτων. Η γοητεία που εκλύει το Αιγαίο δεν αντλείται λοιπόν από το κλίμα της νοσταλγίας, αλλά από την ανεκτικότητα μιας δομής κατοίκων που περιέχει την υπόθεση μιας διαφορετικής πόλης προσπλωμένης στο πρόταγμα της ελευθερίας.

ΤΟ
πνεύμα
ΤΟΥ ΤΟΝΟΥ

Του **Κώστα Γεωργουσόπουλου**

Στερνή γνώση

Στερνή μας γνώση. Όσοι φορούσαν έως χθες ωτασπίδες και δεν ήθελαν να ακούσουν, τώρα, μετά την εκκωφαντική, την παταγωδή έκρηξη κενού αέρος, διαπιστώνω πως η Επίδουρος – θα έλεγα και το Ηρώδαιο – είναι θέατρα λαικά. Αταξικά, πολυσυλλεκτικά, μαζικής

προσέλευσης αδιαφοροποίητου κοινού. Όπως δεν παίζει κουαρτέτο του Μπετόβεν σε στάδια, έτσι δεν πειραματίζεται σε χώρους που, κι αν ακόμη προσκαλέσεις όλους τους διανοούμενους της Ευρώπης, θα σου περισφύσουν οι μισές θέσεις! Γκέγκε; Θα ταλμούσε ακόμη κι ένας διάσημος ή πασίγνωστος από την τηλεόραση ηθοποιός να διαβάσει τους «Τεχνητούς Παραδείσους» του Μπωντλέρ στην πλατεία του Ζεφυρίου; Να παίξει Πάννη Χρήστου σε λαικά αγора; Στην Επίδουρο προσέχεται κοινό απροσδιόριστο.

Φιλολογία εκείνων που το εγκαίνισαν (έναν Ροντήρην, έναν Χουρμούζιο, έναν Μινωτή, έναν Σολωμό) ήταν να δώσουν αισθητική, ιδεολογική τροφή σε μια μεγάλη πάσوخουσα από αστία ποιείας μάζα, με προδιαγραφές αναγνωρίσιμης ταυτότητας και έκφρασης έργων. Γι' αυτό βλέπω με ανασυχία δημοσιεύματα που προσπαθούν να διαγράψουν από την Επίδουρο ακόμη και τα κρατικά θέατρα. Για σκεφτείτε Σπαλιό χωρίς Μενότι, Στράντφορντ χωρίς Βασιλικό Σαϊεπνικό Θίασο ή, παλαιότερα, Αβινιόν χωρίς Ζαν Βιλάρ ή Ουιλσόν και Μπαϊρόν χωρίς τα εγγόνια του Βάγκνερ. Τρίτο Πρόγραμμα χωρίς Χατζιδάκι και Μέγαρο Μουσικής χωρίς Λομπράκη. Η «μικρή Επίδουρος» χωρίς αυτόν, με το σκεπτικό του πορεύεται.